

Matyusnak, az apró darabkákra szelt halcafatokat azonnal bemajszolta. A fürdéssel sem volt gond. Kedvére úszkált, csak azt nehezményezte, amikor kiemelték a vízből; olyankor bizony haragos megbántottsággal harapott, erre azonban számítani lehetett. A személyes találkozásunk során fel is hívtam erre a figyelmüket, és megmutattam nekik, hogy amikor a vidrát annak kedve ellenére akarják felemelni, azt hogyan kell megtenni úgy, hogy elkerüljék a balesetet.

Teltek a hetek, hónapok. Matyus szépen növegett. Elsajátította az önálló vadászás tudományát is, így hamarosan már maga fogta meg a halakat, gazdáinak erre már nem kellett külön időt fordítaniuk. Mindeközben engem igencsak „evett a penész”, hogy nem látogathatom meg. Pedig hívtak, mondták, hogy eljönnek értem, elvisznek a tanyára, aztán haza is fuvaroznak. November elején – kellemes őszi idő volt – egyszerűen nem bírtam már tovább, beadtam a derekamat, és nem sokkal később már ott lehettem a vidraszálláson. Szükség is volt erre, mert azt mindenáron személyesen akartam megbeszélni a barátaimmal, akikkel időközben jó cimborák lettünk és össze is tegeződtünk, hogy Matyus elvadítása, szabad életre való felkészítése hol, hogyan és miképpen történjen. Jól tudtam, hogy ez igen keserű pirula lesz Sándor és Zoltán számára, mint mindenkinek, akikkel a múltban együtt neveltem vidrakölyköt.

Előbb azonban a vidrát akartam látni. Jobb szállást elképzelni sem lehetett, ahonnan valóban ugrásnyira volt a csatorna, onnan pedig a Duna holtágai. Matyus aludt, amikor megláttam; szépen kigömbölyödött, a bundája egészségesen csillogott. Miután felkelt, azon nyomban kiengedték a szállásáról, majd odatrappolt hozzám, az idegenhez. Előbb megállt előttem és a fejét felszegve szimatmintát vett, miután óvatosan megszagolta a nadrágomat. Nem lehettem rossz illatú, mert a következő pillanatban már el is illant a bizalmatlansága és ott toporgott előttem. Hamarosan megunt, a csatornához ugrált, ahol bevetette magát a vízbe.

– Nem féltek, hogy megszökik? – kérdeztem. Sándor és Zoltán nevetve csóválták a fejüket.

– Eddig is megszökhetett volna már, de, látod, itt van – jelentette ki Zoltán. – Mindjárt a parton lesz, szinte biztos, hogy fog egy halat magának. – Így is történt. Matyus egy hallal kacszott ki a töltésre, aztán a legnagyobb lelki nyugalommal hozzálátott a falatozás-hoz. Ekkor éreztem, hogy eljött a félt pillanat, meg kell beszélnünk Matyus jövőbeni sorsát. Elmondtam a barátaimnak, hogy csak akkor lehetünk valóban sikeresek a vidra visszavadtításában, ha tél elején, de legkésőbb a közepén Matyus más helyre, mások nevelése alá kerül. Idegen környezetbe, teljesen idegen emberek közé, akik nem érintkeznének vele személyesen, egyáltalán nem simogatnák, de felügyelnék és gondját viselnék. Elmagyaráztam, hogy az új és ismeretlen terület, valamint az, hogy elveszíti a szorosabb, érzelmi és fizikai kapcsolatot az emberrel, alaposan megváltoztatja majd; félénkké, de óvatossá válik. Ráadásul ott, ahova szántam, vidrákkal is érintkezhet, mert a területen sok vidra él, köszönhetően az ottani halastavaknak és azok csatornáinak. Igaz, a mostani szállása környékén is felbukkan néha egy-egy vidra, de az rendszerint csak beköszönő átutazóként, míg a másik helyen, ahol megtörténne az elvadítása, állandóan találkozzhatna vadon élő társaival, ami nagyon fontos lenne számára.

Ez a fajta elvadítási eljárás sok sikert hozott az évek során, de megtörtént az is, hogy az ilyen eljárás módra maga az élet adott cáfolatot, amikor az adott portán hosszú ideig nevelt, szelíd vidra fogta magát és egyszerűen elhagyta az addig megszokott környezetét – lásd fentebb, a bevezetőben elmesélt történetet Sárkánykáról. Az esetek többségében azonban elkerülhetetlen volt, hogy az általam kidolgozott módszert vegyük igénybe, mert máskülönben nem sikerült volna úgy elvadítani a vidrát, hogy nyugodt lélekkel szabadon engedhettük volna.

Legnagyobb csodálkozásomra a két fiatalember szinte ujjongva fogadta szavaimat, ez pedig nagy megkönnyebbülést jelentett

számomra. Megállapodtunk, és felvettem a kapcsolatot azzal az ismerősömmel, akivel már neveltem és vadítottam vissza vidrát, aki hamarosan magához is vette Matyust. Az új lakhelyére addigi istápolói is elkísérték. Ezt külön kértem tőlük, bár felesleges volt, mert eleve így tervezték. Gazdaváltás esetén nagyon fontos, hogy még ideig-óráig jelen legyenek a vidra megszokott nevelői is. Ez könnyebbé teheti számára az átváltást, valamint azt, hogy a jószág az új helyén ne rettegjen, hanem a maga módján elfogadja azt. Ebben az esetben is ez történt. Nem sokkal később Zoltán őszintén megírta, hogy amikor elbúcsúztak tőle, mindenki, aki láthatta a vidrát és részese lehetett a felnevelésének – feleség, gyermekek, beavatott ismerősök –, egy emberként sírt. Megértettem őket.

Matyus azonban igen jó kezekbe került. Úgy viselkedett, amint az várható volt; eleinte megszeppent, félt, mozdulni is alig mert, de hamarosan túltette magát a kezdeti riadalmán. Kíváncsi vidratermészete nem hagyott nyugtot neki. Hamarosan talán az embereket is elfeledte, mert új lakhelyén – egy körbekerített, használaton kívüli teletőtóban és annak környékén – hónapokig nem látott embert, addig viszont gondosan féltő szemek követték mindennapjait. Tél végén észrevették, hogy szálláshelye körül mind több vidra nyom látható, sőt Matyus is egyre izgatottabb lett, mindinkább arra törekedett, hogy valahogy kikerüljön az ekkorra már kényelmetlenné vált, kerítéssel körbevett szállásáról. Erre egy szép áprilisi napig kellett várnia, amikor egy este nyitva felejtődött tanyájának ajtaja, amit minden bizonnyal örömmel vett tudomásul – reggelre már nyoma sem volt.

Három nappal később azonban újra feltűnt. Estefelé – amikor már majdnem teljesen besötétedett – körbeugrálta egykori tanyáját, a telető környékét, bemenni azonban nem tudott, mert az oda vezető ajtó zárva volt. Igaz, nem is nagyon törte magát azért, hogy bejusson. Csak szép komótosan körbeszalagálta, majd jó vidraszokás szerint bélsarát hátrahagyva visszakacsázott arra, ahonnan

érkezett. Később már nem látták a területen, de talán egy jó hónap múlva az ismerősöm felfedezte, hogy alig két kilométerre megállapodott, úgymond területet foglalt.

Igaz, mivel egy egészséges hímről volt szó, ez vélhetően csak ideig-óráig tartó letelepedés volt a részéről. Találhatott magának egy ivarzó, közeledését elfogadó nőtényt, vagy éppen ennek reményében koslatott arrafelé, így hát felhagyott a vándorlással – mert a vidrahímek így cselekszenek. De bármily kellemes is a frigy, egyszer csak eljön a nap, amikor a hím elérkezettnek látja az időt arra, hogy magára hagyja addigi kedvesét. Számára a holtmíglan-holtodiglan emberi erkölcsparanca ismeretlen sorompó. Új területekre téved, új párt keres magának. A magára maradt nőtény azonban nem bánkódik ezen, haragot sem érez. Nem, sőt elégedett, mert az együttlét hamarosan megérlelheti frigyük gyümölcsét, ekortól pedig nem tűr meg mást maga mellett, csak a porontyait.

Fütyös és Barna felnevelése

A 2010-es év több olyan kalandot is tartogatott számomra, amikor táv-vadállatápolóként kisragadozók életének megmentésében kaptam szerepet. Bevallom, ezek olyan kalandok voltak, amelyekkel végképp nem számoltam. A vidrák felnevelésének ideje alatt, amit alább mesélek el, részese lehettem hermelinkölykök (*Gyöző és társai története*) és egy hím borz felnevelésének is (*Borzas megmentése*). Mindez hihetetlen, de ragyogóan csodálatos, magával ragadó, soha az életben el nem feledhető élménysokaság volt.

2010 augusztusában jártunk; egy napja értem haza a kórházból, ahol immár a második gerincműtéten estem át. Kedvetlen voltam, mérgelődtem rossz sorsom miatt, nyugtalanság is nyomorgatott, nem találtam a helyem. De semmit sem tehettem. Magamra kellett erőltetnem az orvosaim által elvárt nyugalmat, megértést a szá-